

Suomen Demokratian Pioneerien Liitto - SDPL ry.

KOMMENTIT YHDISTYSLAKIA VALMISTELEVAN TYÖRYHMÄN ESITYKSEEN

1. Etäosallistuminen vaihtoehdoksi yhdistyksen jäsenten päätöksentekoon

Kun kyseessä on yhdistyksen kokous, johon osallistuu suuri joukko yhdistyksen jäseniä tai jäsenien edustajia, muodostuisi etäosallistuminen hankalaksi. Vaikeudeksi muodostuisi mm. henkilöiden todentaminen ja äänestystilanteiden hoitaminen. (Esimerkiksi jos äänestystilanne suoritettaisiin tietokoneiden avulla, miten voitaisiin varmistaa, että äänestäjä olisi juuri se henkilö, jonka kuuluisi äänioikeutta käyttää?)

SDPL:n mielestä etäosallistuminen varmasti onnistuisi pienemmissä yhdistysten kokouksissa, mutta vaikeuksia saattaisi tulla kokouksissa, joihin osallistuisi useita kymmeniä - satokkia - yhdistyksen jäseniä.

Koneiden avulla tapahtuva dialogi ei voi korvata ihmisten kesken tapahtuvaa asioiden pohdintaa ja päätöksentekoa. Pahimmassa tapauksessa ”koneiden ottaessa vallan” saattaisi vapaaehtoisuuteen perustuva yhdistystoiminnan perusta murentua pahasti.

SDPL katsoo kuitenkin, että tekniikan antamia mahdollisuuksia voidaan tulevaisuudessa hyödyntää paljonkin yhdistysten toiminnassa mm. kokousten valmisteluprosessien aikana (asiakirjojen järjestökäsittely ennen kokousta, kannanotot ja korjausesitykset julkilausumiin jne). Myös postiaänestystä voidaan kehittää paremmin yhdistysten päätöksentekoa tukevaksi.

2. Toiminnantarkastus tilintarkastuksen vaihtoehdoksi pienissä yhdistyksissä

SDPL:n kannattaa toimintatarkastuksen käytäntöön ottamista (nykyinen maallikko-tilintarkastus), kun kyseessä on pienehkö yhdistys. SDPL vastustaa pakollista ammattitilintarkastajien käyttämistä (KHT tai HTM) pienten yhdistysten kohdalla. SDPL:n mielestä em. käytäntö olisi pienten yhdistysten kohdalla turhaa, liian kallista ja ammattitilintarkastajien ajan väärinkäyttöä. SDPL sitä vastoin kannattaa ammattitilintarkastajien pakollista käyttämistä suurempien yhdistysten, kuten esimerkiksi keskusliittojen, kohdalla.

3. Toimeenpaneva johtaja vaihtoehdoksi yhdistysten päivittäisen toiminnan järjestämiseen.

SDPL suhtautuu esitykseen toimeenpanevasta johtajasta varauksella.

SDPL:n mielestä mahdollisen toimeenpanevan johtajan valitseminen johtamaan yhdistyksen toimintaa saattaa pahimmassa tapauksessa halvaannuttaa koko yhdistyksen toiminnan. Kun puhutaan yhdistystoiminnasta, puhutaan hyvin suuressa määrin vapaaehtoistyötä tekevien järjestöjen toiminnasta ja niissä vapaa-aikanaan toimivista ihmisistä. Mikäli yhdistyksen jäsenille pääsisi syntymään tunne, että heidän mielipiteillään olisi vain vähäinen painoarvo yhdistyksen toiminnasta päätettäessä, saattaisi tilanne johtaa siihen, että jäsenten aktiivisuus vähenisi oleellisesti.

Edellä mainitusta johtuen seurauksena voisi olla, että kaikki yhdistyksen tehtävät ja toiminta keskittyisi yhden henkilön harteille eli toimeenpanevalle johtajalle. Ja jos kävisi niin ikävästi, että yhdistyksen toiminnassa tapahtuisi muutoksia, jotka voitaisiin tulkita toiminnan heikentymiseksi, syy voitaisiin vierittää yksin toimeenpanevan johtajan harteille, vaikka tilanteen muutos ei olisikaan hänestä lähtöisin. Vaarana on myös, että mikäli toimeenpanevalle johtajalle keskittyisi liikaa valtaa yhdistyksessä, syntyisi vallan väärinkäyttämälle (riippuen luonnollisesti persoonasta) parempi kasvualusta.

Myös toimeenpanevan johtajan työsuhteen purkamisen kohdalla saattaisi tapahtua ylilyöntejä ja väärinkäytöksiä.

Mikäli kuitenkin yhdistyslakiuudistuksessa päädyttäisiin ratkaisuun, jossa toiminnallinen johtaja kirjattaisiin lakiin, tulee se kirjata mahdollistavana asiana, jota pitää myös lakitekstissä korostaa.

Helsingissä 16.12.2008

Suomen Demokratian Pioneerien Liitto - SDPL ry.